

De Beeldhouweres Thérèse Van Hall.

het vleesch; en die vlakjes en lijntjes tezamen gesteld tot zuiver ineensluitende figuren van welvingen en omtrekken en holten, waartusschen geen plekje „zoo-maar” mag blijven, slap en onontleed, zonder beteekenis; opdat het geheel van even diep-doorvoelden als wel-doordachten vorm het sluimerend karakter van het natuur-voorbeeld klaar aan het licht stelle: een boven-werkelijke openbaring der werkelijkheid.

Het was onvermijdelijk, dat, alvorens dit volkomen Beeld in vervulling kon gaan, de onverdroten handen- en geestes-arbeid, die daarvan de eerste voorwaarden zijn, haar jarenlang geheel in beslag namen. Het kunstenaars-temperament was er; dit mocht voorloopig worden daargelaten. Maar aan de blijvende schoonheid dient „kunnen” vooraf te gaan. In de sculptuur onmeêdoogend-volstreker dan in één andere kunst. En is dit al een gevaar voor de zwakken, een voorrecht moet het heeten, heilzaam en benijdenswaardig, voor de sterken; want mag dan het gemoed der half-talenten verstommen onder de harde zwaarte van het ambacht, het echte kunstenaarschap wordt eraan getoetst, en, niet minder, erdoor gestaald.

Haar werk uit dien tijd krijgt gaandeweg een rijpe bestudeerdheid; de beelden zijn vol fijne vonden, maar versmolten steeds in eene klare éénheid, die alleréerst erin treft. De hoofd-indruk is die van een groote rust, een edelen eenvoud, maar ook van een soberheid, aan ascese grenzend.

De afschrik van alles wat „photographie in de ruimte” en „panopticum” zou kunnen lijken, drijft haar soms tot eene gestyleerdheid, die al te ver van het leven wegvoert en het abstracte nadert. Aan sommige werken ziet men vingers, teruggeleid tot den grond-

vorm van gebroken latjes; het karakteristieke van den slanken jongens-arm bracht zij wel zóó sterk naar voren, dat den beschouwer de gedachte aan mismaaktheid invallen kon. En ik herinner mij de Jordaansche vrouw, die haar kind de borst geeft, een vrouw zóó smal van hoofd en zóó breed van schoot, dat weliswaar iets zeer monumentaals ontstond, iets dat de breed-gebaseerde vastheid had eener slanke pyramide, doch dit al te monumentale vermocht niet den koppigen indruk te smoren van: toch een allerzonderlingst mensch met dien abnormalen schedel...

Het was een „fout van haar deugden”, evenals dat wonderlijk bouwseltje, dat de tobbe droeg eener uitmuntende, gebukte waschvrouw-figuur; er had in de Jordaansche werkelijkheid onder die tobbe een kapotte stoel gestaan; een kapotte stoel nu (met vooral nog een pluk biezen er-onderuit!) niet geschikt zijnde voor beeldhouwwerk, diende dit werkelijkheids-deel te worden „opgelost”. Een laag tafeltje of bankje, bij de kleine afmetingen van het geheel, ware prullig geweest; een eenvoudige verhooging van den grond, of een juist van pas daar verrijzend „rotsblok”, te absurd. De artiste zocht het toen in het on-reëele, een klein gestyleerd gewelfje, dat de essentie wilde geven van het stoel- of tafel-achtig voorwerp,

’t welk men zich onder die tobbe denken moest. Maar het gewelfje, noodlottiglijk, leek een soort onwaarschijnlijk bruggetje of riool, door welks opening men de klompen der vrouw ontwaarde . . .

Gewoonlijk echter, en vooral in het naakt, was ook toen reeds haar werk van een stijlvolheid, die de harmonische oplossing inhield van een welverstaan stuk natuur.

En leek de serene gaafheid, dier tengere of stoere jongensfiguren meest, op het eerste

VERLEGEN KINDJE, PALMHOUT.